Gebruik van Android smartphone - Geavanceerd niveau -

Auteur: Robert Vds Datum: 15/07/2024

Geavanceerd

Inhoud

Vereiste voorkennis

Goede kennis van internet, cloud en Android bediening is vereist. Deze cursus is bedoeld voor gebruikers met gemiddelde Android kennis.

Omschrijving

- Basiskennis van NFC en Bluetooth voor apparaat-koppeling
- Camera opties om betere foto's te maken
- Gebruik van apps met Artificiele Intelligentie
- Privacy en veiligheid verbeteren in apps
- Data op smartphone veilig backup-en
- Toegang tot apps/sites beter beveiligen

Agenda

1)Koppeling van smartphone met andere apparaten

2) Betere foto's maken met Camera app

- 3) Artificiele Intelligentie gebruiken met Google Lens en Assistant app
- 4) Bewust omgaan met digitale fraude
- 5) Openbare WiFi veilig gebruiken met ProtonVPN

6) Anoniem gebruik van browser, zoekmachine en email

Agenda

7) Toegang tot app en website beveiligen met Password Managers

8) Veilige backup maken van bestanden op smartphone

9) Toegang tot app en website beveiligen met 2FA

10)Toegang tot app en website beveiligen met Passkeys11)Suggesties ?

Deel 1

Koppeling van smartphone met andere apparaten

Welke samenwerking met andere apparaten in smartphone ingebouwd?

• Bluetooth:

technologie voor aanmaak van korte afstand verbinding zonder draad met ander apparaat (meestal tot 10 m); deze vereist korte setup vooraf ("pairing"); oa gebruikt bij koppeling van smartphone aan draadloze headset, auto, etc

 NFC (Near Field Communication): technologie voor aanmaak van korte afstand verbinding zonder draad met ander apparaat (meestal tot 10 cm); deze vereist geen setup vooraf; oa gebruikt bij contactloos betalen

Voorbeelden van Bluetooth gebruik

Bluetooth wordt voor de koppeling van heel wat apparaten gebruikt; voor de koppeling van je smartphone met een ander toestel met bluetooth is er ondersteuning via apps.

Zo kan bluetooth bijvoorbeeld gebruikt worden om je smartphone te koppelen met het computer-systeem in je auto om handenvrij te kunnen bellen in de auto, of om je favoriete muziek opgeslagen op je phone te kunnen afspelen in auto.

Video's met meer uitleg

* Jabra Elite 85t: How to pair | Jabra Support

https://www.youtube.com/watch?v=cLRbdQv0c48

- ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten
- * MY iMOW app STIHL iMOW® robotmaaier https://www.youtube.com/watch?v=pu9zG93cYHU
- * Hoe koppel je een Android telefoon via Bluetooth aan jouw Opel? https://www.youtube.com/watch?v=fA9TerMDNOc
- * Hoe installeer je Android Auto? Opel https://www.youtube.com/watch?v=9gnadIcoTGE
- * Android Auto Walkthrough! | + Setup Guide! https://www.youtube.com/watch?v=hTSUQNey_jl ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Voorbeelden van NFC gebruik

Er bestaan 2 soorten van NFC-chips:

- Passief:
 - * **NFC tags** waarop je data kan opzetten met NFC-reader/writer, die dan later door NFC-reader's kan gelezen worden;
 - * **kaarten met NFC-chip**, bijvoorbeeld: bankkaart (om contactloos te betalen), mobib-kaart, voorverkoopkaart van DeLijn
- Actief:
 - * **NFC-reader** in je smartphone of betaalterminal om informatie op een NFC-chip te lezen;
 - * NFC-reader/writer in je smartphone of scanner-paal op bus om informatie op een NFC-chip te lezen en te wijzigen

Chip:Ntag213 Memory:144bytes 0

Video's met meer uitleg

* HANDIG: zo gebruik je zelf NFC-chips (ook in je smart home) https://www.youtube.com/watch?v=9wb_cX6Tcg8

* Hoe werkt NFC op je speaker of koptelefoon? https://www.youtube.com/watch?v=LeUNZZMHLP4

* Yes you scan https://www.youtube.com/watch?v=BROzRLGTQ1c

* ontwaarden 10 ritten kaart: Hoe doe ik: DeLijn https://www.youtube.com/watch?v=N0R9zSA4EGE

Bestanden transferen via Bluetooth

- Bluetooth is beschikbaar op alle android smartphones, en kan gebruikt worden om bestanden te transferen tussen deze toestellen zonder enige wifi- of data-verbinding
- Op Samsung toestellen bestond "Quick Share" en andere android toestellen beschikten over "Nearby Share" om dit te kunnen; sinds begin 2024 werden deze oplossingen gefusioneerd en ook beschikbaar gesteld voor Windows pc's met bluetooth; functionaliteit heet nu "Quick Share" met een nieuw icon op al deze toestellen
- Om Quick Share te gebruiken dien je "Bluetooth" en "Quick Share" via Notication bar te activeren; kies de waarde "iedereen (gedurende 10 min)" voor veld "Wie met jou kan delen"; voor geselecteerde bestanden kies je voor "Delen" (Share) en dan "Quick Share" om bestanden via bluetooth te transfereren

Video's met meer uitleg

* Quick Share: How to share files | Samsung https://www.youtube.com/watch?v=UFcYxW7IE5A

* How to transfer Data from Android to Android 2024

https://www.youtube.com/watch?v=y4yS3LETyfQ

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Deel 2 Betere foto's maken met Camera app

1) Kies het onderwerp voor foto en zet dit op scherm in app

- Keuze van camera vooraan of achteraan:
 - camera vooraan (selfie)
 - camera's achteraan (rear; aantal is afh van toestel) keuze tussen camera vooraan/achteraan via pijlen knop
- Beweeg zelf naar een optimale afstand (indien mogelijk): rear camera's maken foto's met hogere kwaliteit, maar elke camera heeft een optimale vergrotingsfactor; zoom daarom zo weinig mogelijk voor optimale kwaliteit
- Zet volgende hulpmiddelen aan (via Instellingen knop):
 * Raster of grid: om recht te houden en voor compositie
 - * Sluitergeluid (Shutter sound): om te horen of foto werd getrokken

2) Zoom in/uit tot gewenste inhoud op scherm van app

- Kies gewenste beeldverhouding (photo size):normaal 3:4, maar ook 1:1, 9:16, enz mogelijk
- In/uit-zoomen:

keuze tussen verschillende camera's achteraan gebeurt automatisch bij in/uit-zoomen (en keuze gezichtshoek); om te zoomen kan ofwel gewenste **zoom-factor** selecteren, of "Knijp" (Pinch) vingerbeweging op het scherm toepassen; voor iedere camera heeft een optimale zoom-factor die je best dient te kennen voor optimale kwaliteit; selectie van **ultra-wide** mode door factor < 1 te kiezen; selectie van **macro** mode (voor close-ups) is afh van toestel (op mijn toestel dien je op bloem icon te klikken)

Bij het zoomen wordt automatisch geschikte rear camera (of lens) gekozen:

- standaard (main) camera (zoom-factor 1x en hoger)
- ultragroothoek/macro (ultra-wide) camera met autofocus (zoom-factor lager dan 1x voor "wide", en bloem icon voor macro)
- telephoto camera's (zoom vanaf bepaalde factor, bv 5x); deze zijn echter niet altijd aanwezig, waardoor ver inzoomen meestal ten koste van kwaliteit gaat; indien meerdere aanwezig, dan spreekt men van "optical zoom"

Elk van deze camera's beschikt over:

 lens met een bepaalde opening (aperture): bepaalt hoeveel licht binnen kan, bv "f/2" is breder en laat veel meer licht binnen dan "f/4"

 sensor met een bepaalde resolutie (resolution): bepaalt aantal pixels (puntjes waar licht gemeten wordt), bv "16 MP" zijn 4000 x 4000 pixels (16 miljoen pixels) op sensor; kwaliteit van info per pixel hangt af hoeveel licht ontvangen wordt (anders ruis)

Camera specificaties van Samsung voorbeeld-toestellen:

Camera	Galaxy S22	Galaxy S22+	Galaxy S22 Ultra	
Front - Wide	10MP F2.2 [Dual Pixel AF], FOV 80°,1/3.24″,1.22µm	10MP F2.2 [Dual Pixel AF], FOV 80°, 1/3.24″, 1.22μm	40MP F2.2 [PDAF], FOV 80°, 1/2.8″, 0.7μm	12MP —— Ultra Wide Car
① Rear - Ultra Wide	12MP F2.2 [FF], FOV 120°, 1/2.55″, 1.4μm	12MP F2.2 [FF], FOV 120°, 1/2.55″, 1.4µm	12MP F2.2 [Dual Pixel AF], FOV 120°, 1/2.55″, 1.4μm	50MP
② Rear - Wide angle	50MP F1.8 [Dual Pixel AF], OIS, FOV 85°, 1/1.56″, 1.0μm with Adaptive Pixel	50MP F1.8 [Dual Pixel AF], OIS, FOV 85°, 1/1.56″, 1.0μm with Adaptive Pixel	108MP F1.8 [PDAF], OIS, FOV 85°, 1/1.33", 0.8μm with Adaptive Pixel	3x Optical Telephoto Cam
③ Rear - Telephoto 1	10MP F2.4 [3x, PDAF], OIS FO V 3o ,1/3.94",1.0μm	10MP F2.4 [3x, PDAF], OIS FOV 3o , 1/3.94", 1.0μm	10MP F2.4 [3x, Dual Pixel AF], OIS, Fov 36°, 1/3.52″, 1.12μm	12MP Ultra Wide Camera
④ Rear - Telephoto 2	-	-	10MP F4.9 10x Dual Pixel AF], OIS, FOV 11°, 1/3.52″, 1.12μm	Wide-angle Camera 10MP 3x Optical Zoom Telephoto Camera 2
Rear - Space Zoom	3x Optical Zoom Super Resolution Zoom up to 30x	3x Optical Zoom Super Resolution Zoom up to 30x	3x,10x Dual Optical Zoom Super Resolution Zoom up to100x	10MP 10x Optical Zoom Telephoto Camera 1

3) Verbeter kwaliteit van het beeld (focus en belichting)

- Tik op het scherm en sleep scherpstel-ring (focus): geef aan welk deel van beeld het scherpste moet zijn
- Wijzig belichting bij te weinig licht:
 * Gebruik flits / (flash) enkel indien nodig
 * Nachtzicht-modus (night mode):
 fusie van foto's met korte (voor beeldstructuur)
 - en lange belichting (voor meer licht en minder ruis)
- Gebruik HDR-modus bij veel tegenlicht of grote contrasten: open menu met HDR opties via Instellingen knop: camera maakt snel opnamen met verschillende belichtingen (exposures), en combineert die tot 1 foto, waardoor kleuren levendiger en meer details in zowel lichte als donkere gebieden

- 4) Voeg gewenste effecten toe
 - Portrait Mode (vervaagde achtergrond): creeert perceptie van diepte door tegelijk meerdere camera's te gebruiken
 - Panorama Mode
 - Filters (opties zijn sterk afhankelijk van toestel):
 * meestal gebruikt om temperatuur van beeld bij te stellen, bv b&w, natural, etc
 * ook andere mogelijk, bv schoonscheidsfilter (face-unblur mode)
- 5) Trek foto
 - Zelftimer:

Met zelftimer kan je kiezen dat na afdrukken het nog 3 of 10 seconden duurt voor de foto gemaakt wordt (bv interessant bij groepsfoto's)

• Na trekken van foto, tik op miniatuur onder om resultaat-beeld te controleren

Video's met meer uitleg

* Android Camera App Walkthrough // Mobile Photography for Beginners Pt. 1 https://www.youtube.com/watch?v=V83Na0fUfDw

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Top 10 Smartphone Photography Beginner Mistakes

https://www.youtube.com/watch?v=9db09xY30Xc

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* How smartphone cameras ACTUALLY work!

https://www.youtube.com/watch?v=NzE7qj20Xwo

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Deel 3

Artificiele Intelligentie gebruiken met Google Lens en Assistant app

Hoe AI in apps gebruiken?

- Google Lens app heeft AI (Artificiele Intelligentie) of KI (kunstmatige intelligentie) mogelijkheden om objecten in beelden te herkennen (andere AI apps oa ook geluidsdelen); deze app is automatisch op android smartphones aanwezig
- De functionaliteit van deze app is tevens geintegreerd in andere apps die beelden leveren: Camera, Foto's (Photos) en Zoeken (Search) app;

in de instellingen van Camera app dien je wel Google Lens te activeren

 Google Lens zal dan in de door deze apps geleverd beelden, gedeeltes herkennen en transformeren, waarna verdere acties kunnen uitgevoerd worden

Hoe AI in apps gebruiken?

<u>Oefeningen</u>

- * Herken streepjes/QR-code in beeld, en zet om in tekst of hyperlink (reeds gezien in eerder gedeelte)
- * Herken geschreven of gedrukte tekst in beeld, en zet om in tekst of wijzig tekst in andere taal (via Vertaal app) op oorspronkelijke beeld: gebruik Camera app om menukaart tijdens je reis in Spanje automatisch om te zetten naar Nederlands
- * Herken objecten in beeld en zoek gespecifieerde object in andere beelden of op verkoopsites:
- * gebruik Camera app om plant tijdens wandeling te herkennen en eigenschappen weer te geven
- * gebruik Camera app om kledingstuk dat iemand draagt, terug te vinden op verkoopsites met prijzen
- * gebruik Foto's app om te weten waar foto waarop speciaal gebouw getrokken werd

Video's met meer uitleg

* De Handigste App voor op jouw Telefoon? | Zo Gebruik je Google Lens! https://www.youtube.com/watch?v=KHI-9HQ4HMQ

Wat zijn virtuele assistenten?

- **Spraak gestuurde** virtuele assistenten bestaan reeds enige tijd; Siri van Apple, Assistant van Google, Alexa van Amazon, Bixby van Samsung zijn de meest bekende
- Deze virtuele assistenten kunnen via AI helpen bij verschillende taken: beantwoorden van rekenkundige vragen, aan/uit-zetten van licht (of aansturen van andere geconnecteerde apparaten), foto trekken in 5 sec, vragen over weer (gebruik internet), telefoon bedienen, vragen naar titel van lied na zang, vertellen van grap of maken van speech, enz

Hoe Google Assistant gebruiken?

- Google Assistant app staat standaard geinstalleerd op Android; zijn opvolger (Google Gemini) is ook al beschikbaar via Play Store
- Om Assistant te initialiseren, start Google app, klik op de Profile knop (bovenaan rechts) en kies Instellingen > "Google Assistent"; klik "Algemeen" om de Assistant te activeren of deactiveren; klik "Hey Google en Voice Match" om "Hey Google" te activeren (zodat Google je stem leert herkennen)
- Om Assistant te starten, klik lange tijd op Home knop of zeg "Hey Google"; om Assistant te muten, ga naar "Google Assistent" menu en kies "Assistent-stem en -geluiden" > Telefoon

<u>Oefeningen</u>

- * Via Instellingen > Meldingen > "Apparaat- en app-meldingen" toestaan dat Google app meldingen kan tonen
- * Spreek "Hey Google" en vervolgens "Toon Meldingen" in

Video's met meer uitleg

* De Google App en Google Assistent (Android 13) https://www.youtube.com/watch?v=yONBaBWmYi4

- * Probeer de Google Assistent. Vanaf nu helemaal Nederlands. https://www.youtube.com/watch?v=RAoRaz7mMIA
- * Google Assistant What you need to know

https://www.youtube.com/watch?v=CusRswT-1_U ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Android 101: Google Assistant | Android Voice Control

https://www.youtube.com/watch?v=ZXRSZhQQ-yc

- ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten
- * De 10 ChatGPT prompts die ik dagelijks gebruik https://www.youtube.com/watch?v=QqF2u8zEi9Q

Deel 4 Bewust omgaan met digitale fraude

Waarom zijn onderstaande tips niet voldoende voor beveiliging?

6 Tips to Secure Your Mobile Devices

Use screen locks and biometrics

Update your OS and apps regularly

Create encrypted backups of personal information

Create strong passwords and enable 2FA

Use a VPN to

Use mobile security software for efficient security

Kennis opdoen over gevaren bij meer informatisering om er bewuster mee te kunnen omgaan

Je kan dan je **gedrag** aanpassen om deze **gevaren** zoveel mogelijk te **beperken**; dikwijls is je keuze een afweging van voordelen (gebruiksgemak) en nadelen (technische complexiteit en gevaren voor misbruik)

Wat is computer fraude?

- Fraudeurs zijn erg inventief om computer beveiligingen te omzeilen; regelmatig komt dit type van fraude in het nieuws
- Om je tegen malafiden beter te wapenen en om na een fraude beter te kunnen reageren, dien je je best hierover te informeren; in dit deel worden daarom veel voorkomende fraude-gevallen onder de loep genomen in de hierop volgende videos

Video's met meer uitleg

- * Is mijn smartphone goed beveiligd? https://www.youtube.com/watch?v=jUIAebdkv6I
- * Hacking en bankkaartfraude bij een bedrijf in Wetteren https://www.youtube.com/watch?v=NAOopIR5VGg

* Whatsapp-fraude

https://www.youtube.com/watch?v=2xqa-VgGMuQ

- * Webinar Fraude herkennen en voorkomen https://www.youtube.com/watch?v=pQ_Sz2xsJhI
- * Webinar Fraude, stel ons je vraag | ING België https://www.youtube.com/watch?v=zb3Q5ZSc7Rs

* Wat is de FSMA? https://www.youtube.com/watch?v=0Hte2beGZ14

Video's met meer uitleg

* Bescherm je debetkaart als je geld afhaalt https://www.youtube.com/watch?v=7mLymTi2KxI

- * Wanneer fraudeurs zich voordoen als ING aan de telefoon https://www.youtube.com/watch?v=U5DhStikpil
- * Kun je mijn geld stelen via WhatsApp? https://www.youtube.com/watch?v=StRLdxUwKIY
- * Kun je geld stelen met mijn rekeningnummer? https://www.youtube.com/watch?v=IGVMgfEazcA
- * Kan men geld stelen via de contactloze functie van mijn kaart? https://www.youtube.com/watch?v=GiPX1pxmg6Q
- * Kan er geld verdwijnen van mijn rekening als ik geen codes gedeeld heb? https://www.youtube.com/watch?v=dzgsIY6uc-A

Deel 5

Openbare WiFi veilig gebruiken met ProtonVPN en Hotspot

Waarom VPN gebruiken?

Wat is een beveiligde verbinding?

• Bij een beveiligde verbinding tussen mobile en web server, wordt alle communicatie versleuteld (encrypted) via **https**, en wordt nagegaan of het wel degelijk de gewenste web server is

https://	http http Browser	Username:me;password:mypassword Welcome me, here is your data	Web Server
	https https Browser	x234sfhsllv;'serafgyu*d3y2e523sft mors35d^4fg\$2d!9*flpr84d<*7d5 <u>Communication over https</u>	Web Server
Waarom VPN-netwerk gebruiken?

- Niet alle web servers maken gebruik van een beveiligde verbinding (communicatie is leesbaar door onbevoegden) en zelfs bij een beveiligde verbinding is zichtbaar wie wanneer met welke web servers communiceert
- Openbare Wifi-netwerken (in stations, hotels, terras, enz) verhogen hierbij nog het risico, omdat je niet weet of aangeboden Wifi-toegangspunt echt te vertrouwen is en je communicatie niet eerst leest (of wijzigt) alvorens door te sturen naar internet

Wat is een VPN-netwerk?

- VPN (Virtual Private Network): geen rechtstreekse communicatie met gewenste web server, maar enkel geencrypteerde communicatie met vooraf gekozen VPN server die dan jouw request doorstuurt naar gewenste web server
- Voordelen:
 - * tussen jou en VPN server is alles geencrypteerd en veilig, ook over openbaar of onbekend netwerk;
 * web server kan jouw ip-adres niet achterhalen (enkel dat van VPN server door hun gezien)
- Requesting Red VPN server Date: 9/18/20 Time: 14:31:37.2 Requesting Red VPN server Date: 9/18/20 Time: 14:31:36.78 Reaching Yellow Website Date: 9/18/20 Time: 14:31:36.15

- Nadelen:
 - vertrouwen in VPN provider is noodzakelijk, omdat deze wel je ip adres ziet en je communicatie decodeert;
 - * tragere communicatie omdat alles via VPN server moet passeren

Hoe Proton VPN op mobile gebruiken?

- Er bestaan vele VPN client apps; een populaire VPN app met een gratis versie is "Proton VPN"
- Installeer "Proton VPN" app via Play Store, en kies bij de setup voor de gratis installatie en gebruik; voeg een account toe tijdens setup (email adress, password)

- Na het starten van de app klik je op "Verbind" knop en al je communicatie zal via Proton VPN server gebeuren
- Om het gebruik van VPN te stoppen klik je op "Verbinding verbreken" knop in de app
- Via volgende website welke informatie je met/zonder VPN vrijgeeft: https://surfshark.com/nl/what-is-my-ip

Hoe mobile hotspot gebruiken?

- Indien je zelf geen mobile data hebt en geen gebruik wil (of kan) maken van een wifi netwerk, dan kan iemand anders tijdelijk een hotspot op zijn mobile opzetten zodat je via zijn mobile (en zijn mobile data) op het internet kan
- Via Instellingen > "Netwerk en ..."
 > "Hotspot en ..." kan je de Wifi-hotspot aanzetten

Video's met meer uitleg

* Veilig internetten op vakantie | Slim & Veilig Online https://www.youtube.com/watch?v=4RnKfz_a1Wc

- * Gratis wifi tijdens je vakantie: zo surf je veilig https://www.youtube.com/watch?v=PIFruiSQSNs
- * Wat is een VPN en hoe werkt het? | NordVPN https://www.youtube.com/watch?v=_KeU7pmBFnU
- * Veilig internetten op vakantie | Slim & Veilig Online https://www.youtube.com/watch?v=4RnKfz_a1Wc
- * How to use ProtonVPN Tutorial Proton VPN FREE ... Review 2024 https://www.youtube.com/watch?v=otKaa2dANIM ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Wifi-hotspot maken met je Android-smartphone: zo doe je dat https://www.youtube.com/watch?v=VBriRsmPAds

Deel 6 Anoniem gebruik van browser, zoekmachine en email

Wat wordt met "privacy" bedoeld?

- Wanneer een bedrijf zijn digitale diensten aanbiedt, dan dien je om daar gebruik van te kunnen maken dikwijls de door hun opgestelde voorwaarden te aanvaarden (deze voorwaarden worden slechts door weinigen gelezen); doordat je hun diensten gebruikt, zal dit bedrijf hierdoor allerlei informatie over jou beschikken en jij geeft door jouw aanvaarding aan wat dit bedrijf hiermee mag doen: bijhouden/verzamelen (en hoelang), analyseren/combineren, doorspelen aan derden, enz; soms is dit door jou ongewild en wordt hier misbruik van gemaakt door derden
- Zo is Google bekend om het gebruiken en verzamelen van alle gegevens over jou en deze door te spelen aan derden voor reclame-doeleinden om geld te verdienen; vele bedrijven halen op deze manier hun inkomsten binnen; Bv gratis 15GB Cloud opslag, gratis gebruik van zoekmachine in browser Veel gebruikte uitspraak: "Als je niet moet betalen voor een dienst, dan ben je geen klant maar zelf het product waar geld aan wordt verdiend"

Hoe meer privacy bij browser gebruik?

- Bij het gebruik van de populaire **browsers** (Google Chrome, MS Edge, Mozilla Firefox, Apple Safari) wordt al jouw surfgedrag verzameld: welke websites bezocht je, waar bevind je je en wanneer, welke pc/smartphone gebruik je en nog veel meer
- Je kan deze blootstelling beperken door te kiezen voor meer private browsers; je kan bijvoorbeeld kiezen voor "Brave", een private browser die jouw gegevens niet bijhoudt; dit gaat ten koste van wat gebruiksgemak: je zal bijvoorbeeld bij herhaaldelijk bezoek van een website telkens opnieuw moeten inloggen
- Vele personen gebruiken daarom ook meerdere browsers; bv Google Chrome voor normaal gebruik en Brave indien privacy gewenst

Hoe meer privacy bij zoeken op web?

 Zoekmachines zijn populaire websites in browsers en worden gebruikt om interessante web pagina's over een onderwerp terug te vinden; Google Search is verreweg de meest populaire zoekmachine

- Deze zoekmachine zal al je zoekopdrachten en gekozen websites verzamelen, en verzamelde gevens over jou doorspelen aan derden die voor reclame willen betalen; je zal dan deze gesponsorde reclame specifiek gericht aan jou als eerste terugvinden in de zoekresultaten
- Je kan deze blootstelling beperken door te kiezen voor meer private zoekmachines; je kan bijvoorbeeld kiezen voor DuckDuckGo, een private zoekmachine die jouw gegevens niet bijhoudt en doorgeeft

Hoe meer privacy bij email gebruik?

- Email inbox is een account waar emails worden ontvangen en opgeslagen; email alias is een email adres gecreeerd voor een welbepaald doel; een email inbox kan de uiteindelijke bestemming zijn van vele aliases
- Je kan bijvoorbeeld al je emails opdelen in aparte email inboxes:
 * persoonlijke inbox: enkel gekend door familie en vrienden
 - * gedeelde inbox: voor alle andere communicatie met bedrijven, enz
 - * pseudoniem inbox: hoort bij een fictieve persoon en wordt gebruikt waar een email-adres moet verplicht maar ongewild ingegeven worden
- Er bestaan anonieme email-diensten die je echte email-adres te verbergen via email aliasen: AnonAddy, MailDrop, SimpleLogin, Yahoo, Gmail, enz; deze creeeren willekeurige email aliassen die alle emails doorsturen naar je echte inboxen;

op deze manier kan je email-spam vermijden en je email inbox anoniem te houden; je kan dan een email alias voorzien per groep, bv een alias voor alle nieuwsbrieven, een voor alle shopping accounts, enz

Hoe meer privacy bij email gebruik?

 SimpleLogin is een populaire email alias service met gratis versie; open web pagina https://simplelogin.io/nl/ of installeer "Simple Login" app

<u>Oefeningen</u>

- * Open SimpleLogin en creeer een account (sign in) gekoppeld aan jouw email inbox
- * Login, creeer subdomein "mytest.aleaas.com" (subdomain) en defineer dit subdomein als "default subdomain for aliases" (settings)
- * Creeer alias "john.doe@mytest.aleaas.com"
- * Verstuur een email naar dit email adres

Video's met meer uitleg

* Zoekmachine vs. browser https://www.youtube.com/watch?v=AjNh3545Gsg

* Anoniem surfen https://www.youtube.com/watch?v=nbrAe6RESuE

* Brave - basics van de browser https://www.youtube.com/watch?v=b-27BGzb3-U

* How To Update Brave Browser On Android https://www.youtube.com/watch?v=8RNetKpyyRo ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* How to Use Brave Private Web Browser

https://www.youtube.com/watch?v=9UxnRTgO6Yk

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Video's met meer uitleg

* Zoekmachines - Klik & Tik. Het internet op - Oefenen.nl https://www.youtube.com/watch?v=2R79ZQX_IHw

* Protecting Personal Privacy

https://www.youtube.com/watch?v=vTWywg4DVpg

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Why Is Everyone Switching To DuckDuckGo?

https://www.youtube.com/watch?v=BMYylVaJlr8 ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Is DuckDuckGo veilig? Beoordeling van Zoekmachine DuckDuckGo in 2021 https://www.youtube.com/watch?v=YJWWyh1btbU

Video's met meer uitleg

* STOP Giving Your Real Email Address (do this instead)

https://www.youtube.com/watch?v=J7uGUD9kprs

I Tested 5 Secure Email Providers (THIS is the best Gmail alternative) *https://www.youtube.com/watch?v=72eG84gGR0s*

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* STOP Giving Out Your Email - Do This Instead

https://www.youtube.com/watch?v=i4PBq-jBCwg

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* SimpleLogin Review - How Have I Survived Without It!?

https://www.youtube.com/watch?v=JMWfsOVrDkw

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Video's met meer uitleg

* Why Care About Internet Privacy?

https://www.youtube.com/watch?v=85mu9PLWCuI

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Data Brokers: The Dark Industry of Selling Your Identity for Profit

https://www.youtube.com/watch?v=uZ2I-kk5ihk

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* How To Delete Yourself Off The Internet

https://www.youtube.com/watch?v=t0Wr8TuFz1o

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* GDPR: What Is It and How Might It Affect You?

https://www.youtube.com/watch?v=j6wwBqfSk-o

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Deel 7

Toegang tot app en website beveiligen met Password Managers

Hoe toegang tot app/site beveiligen?

Wat is een password manager?

- Zelfs indien iemand kan inloggen op je phone of pc, heeft deze persoon nog geen toegang tot apps en websites met een eigen aparte login
- Meeste smartphone of pc gebruikers hebben vele online accounts elk met een eigen paswoord, bv voor je email, bank, federale-overheid, doccle, enz; ofwel gebruik je voor elk van deze accounts hetzelfde (of variatie van) paswoord (wat erg onveilig is), ofwel gebruik je een ander paswoord voor elke account (veiliger maar onhandiger)
- Het onthouden van al deze paswoorden is een echte uitdaging; een wachtwoord-beheerder (password manager) is een programma dat dit gemakkelijker maakt, door al je account-gegevens inclusief paswoord te bewaren in een soort digitale kluis (vault) die op je phone of in cloud staat; je hoeft nu slechts 1 paswoord (van manager) te onthouden om toegang tot je kluis te krijgen en om zo al je paswoorden te kunnen gebruiken

Wat is een password manager?

- Er bestaan vele password managers; Google heeft ook een password manager ingebouwd in Chrome browser; deze heeft echter nogal wat nadelen (enkel in Chrome, beperkt)
- **Bitwarden** is een veilige en populair keuze, gebruikt E2E encryptie en is beschikbaar op Android en Windows
- We zullen gratis versie van Bitwarden app installeren op je phone, en daarna een account met sterk paswoord aanmaken; de kluis zal altijd in Bitwarden Cloud staan
- Daarna kunnen we site per site al ieder account met paswoord voor een site opslaan in de Bitwarden kluis

(1) Aanmaak van een Bitwarden account

- Open de Bitwarden site in je browser: https://bitwarden.com/
- Kies "Get started" en breng vereiste account-gegegevens in; "email address", "name" en "master password" zijn belangrijkste gegevens die je niet mag vergeten; kies steeds een sterk wachtwoord
- Klik "Create account" en je account met private, geencrypteerde kluis (vault) wordt dan aangemaakt

Wat is een sterk master password?

minstens 16 tekens volgens aanbeveling van Bitwarden;

dit kunnen we eenvoudig bekomen door een "passphrase" te gebruiken (een reeks woorden die eenvoudig te onthouden is, maar wel veel karakters bevat), bijvoorbeeld: "Aan het strand van Oostende, op 1 zomerse dag..."

Password strength test chart oF1sWEsz912dkeoi66 16+ Strong 15 YwemkcAzoR49ek Time to crack Centuries 6TVbnpx78w9kkg 14 13 AdhhF5wOFgE6s Good 12 W9rkTp83gmz0 Time to crack Months to years 1 sweGx8jdWza 10 pRt2Mxchi5 Weak 9 Bn4kDasu Time to crack Hours to days 8 hsXy7op9 7 Very weak 6 Time to crack Seconds to minutes 6 Number of characters D bitwarden bitwarden.com

(2) Installatie van Bitwarden en login op al je apparaten

- Installeer "Bitwarden Wachtwoordbeheer" app via Play Store op je android phone, en via download page https://bitwarden.com/download/ op je Windows pc
- Voor de meeste browsers kan je ook een Bitwarden extension installeren; ik installeerde deze voor de Chrome en Brave browsers op phone en pc; de Bitwarden extension kan je nu vast-pinnen in de browser-toolbar
- Via de app of browser extension kan je nu inloggen in Bitwarden met je email adress en master password

- Om conflicten tussen verschillende password managers te voorkomen, dien je best de andere managers te disable-en; om de Google password manager in Chrome te disablen:
 * klik "3 puntjes" icoon bovenaan rechts, kies "Settings > Autofill and passwords"
 * wis alle paswoorden in je Google password manager, nadat je deze hebt ge-exporteerd naar een csv file (zullen we later importeren in Bitwarden)
 * disable "Google Password Manager", "Payment methods" en "Addresses and more"
- Je Bitwarden kluis wordt end-to-end encrypted opgeslagen in de Cloud gebruik makend van je master password van je account; de belangrijkste items opgeslagen in je individuele vault zijn:
 * security settings: gekozen beveiliging voor toegang tot je kluis
 * logins: alle gegevens om te kunnen inloggen in een beveiligde web site; bevat meestal een name, username, password en uri
 - * logins kan je organiseren in **folders** of als **favorite** aanduiden

(3) Importeer bestaande of creeer nieuwe logins voor beveiligde web sites

- Importeer de eventueel in Chrome ge-exporteerde accounts in Bitwarden
- Om een nieuwe login te creeeren, gebruik je best de browser-extension:
 * navigeer naar de site waarvoor je een nieuwe login wil hebben, bv https://doccle.be/ in Chrome op pc
 - * klik op Bitwarden icon en daarna op "+" om nieuwe login voor Doccle te creeeren
 - * het "Add item" venster verschijnt met Type, Name en URI al ingevuld
 - * breng Username, Password, Notes, enz in (sterk paswoord kan gegenereerd worden)
 - * klik "Save" om deze login te bewaren

(4) Gebruik van Bitwarden om toegang te krijgen tot beveiligde site

- We willen nu inloggen op de Doccle web site via Bitwarden op android; eerst dienen we hiertoe in te loggen via Bitwarden app
- Open https://doccle.be/ in Chrome op onze smartphone; klik op "Inloggen" knop om de "Log in" pagina te openen; klik op "Bitwarden" icon (boven toetsenbord na klikken in een veld) en kies Login om scherm-gegevens in te vullen; je kan setting "Options > Auto-fill on page load" (of "Instellingen > Autoinvullen") in Bitwarden app aanpassen, zodat extensie automatisch login gegevens zal trachten in te vullen bij laden van pagina
- Installeer de Doccle app op je smarphone via Play Store; open de Doccle app en automatisch ga je naar dezelfde "Log in" pagina als hierboven

(5) Bitwarden instellen om kluis te ontgrendelen via biometrics

- Een Web Vault wordt meestal ontgrendeld (unlocked) via een master password, maar dit kan ook gebeuren via vingerafdruk of gezichtscan om meer gebruiksgemak te hebben
- Hiervoor moeten enkele Instellingen in Bitwarden aangepast worden: login je kluis via browser of app, klik "Instellingen" (Settings) icon onderaan en kies "Accountbeveiliging" (Account security) > "Ontgrendelen via Biometrie" (Unlock with biometrics)
- (6) Maak regelmatig een backup van je Bitwarden kluis
 - Login je kluis via browser of app, klik "Instellingen" (Settings) icon onderaan en kies "Kluis" (Vault) > "Kluis exporteren" (Export vault)
 - Bewaar deze file op een veilige plaats en verwijder mogelijke copies op je systeem

Video's met meer uitleg

* Wachtwoordmanager: wat is het en welke moet je hebben? https://www.youtube.com/watch?v=DGIDM8BH0OQ

* Wachtwoordmanager Bitwarden

https://www.youtube.com/watch?v=g-Z5BUT4muw

* Bitwarden - desktopapplicatie https://www.youtube.com/watch?v=rGuJ9SgTVqI

* Bitwarden 101: User Walkthrough (6 video's) https://www.youtube.com/watch?v=0VJMm6-nwy0&list=PL-IZTwAxWO4VKISOqPdMBXAtKBAu0gd4_ How to use Bitwarden on Android https://www.youtube.com/watch?v=qyFeEZMZpEY How to Fix Password Autofill Not Working on Android... https://www.youtube.com/watch?v=QZlb-4E_z4M ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Video's met meer uitleg

* How to unlock your Bitwarden vault with biometrics

https://www.youtube.com/watch?v=IOaxuHwf4Bs

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

- * The Most Important Bitwarden Setting You Never Heard Of https://www.youtube.com/watch?v=ELp3V1j3rhU ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten
- * How to Retrieve Your Bitwarden Recovery Code https://www.youtube.com/watch?v=-jimy3nXm1g ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten
- * I Tested 7 Password Managers: the BEST of 2024 is...

https://www.youtube.com/watch?v=BsVkVa0n0T0

Bitwarden Review 2024 | Is it Actually Secure?

https://www.youtube.com/watch?v=kXg02mmMako

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Deel 8

Veilige backup maken van bestanden op smartphone

Waarom backup's maken?

Wat is een goede backup?

- **Backup**-en is het maken van reserve-copies van al je belangrijke folders en bestanden en deze copies dan te bewaren op een veilige plaats; bij verlies van de originele bestanden, kan je deze bestanden vanaf je copies dan terugzetten (**restore**) op de originele (of andere) plaats
- Het regelmatig aanmaken van een goede backup is belangrijk om geen belangrijke gegevens te verliezen bij virusinfecties of bij verlies/beschadiging van je mobile; gevolgen van virusinfecties ontdek je mogelijk pas na enige tijd; het is daarom niet voldoende om enkel een copie van de laatste toestand te bewaren, maar een **aantal copies in de tijd** te maken en bewaren (om te kunnen teruggaan naar de copie gemaakt voor de infectie)
- Backups dienen best ook zo automatisch mogelijk te gebeuren, omdat ze eenvoudig en frequent dienen uitgevoerd te worden

Wat is een goede backup?

 Bestanden met vertrouwelijke of gevoelige informatie wil je ook niet toegankelijk maken voor derden;

bij opslag in de cloud door derden, dienen je folders en bestanden daarom met jouw privé-sleutel eerst geencrypteerd te worden alvorens deze door te sturen over het internet en op te slaan in een data center; dit wordt End-to-End (E2E) encryption genoemd

• **Google One** opslag is meer bedoeld om bestanden ruimer beschikbaar te maken en voor phone device backup, maar biedt **geen E2E encryption**: bestanden worden wel geencrypteerd doorgestuurd en geencrypteerd opgeslagen, maar de versleuteling zelf gebeurt door Google; Google kan dus al de opgeslagen bestanden decrypteren en bekijken, en doet dit ook om allerlei redenen

Wat is de "3-2-1" backup-aanbeveling?

Hoe een goede backup maken?

- Een goede backup dient dus 2 zaken te ondersteunen:
 * aanmaak (en beperken) van verschillende generaties van copies
 * geen toegang tot copies door derden
- Je kan een eenvoudig backup-systeem voor je smartphone realiseren indien je bijvoorbeeld beschikt over eigen pc in je lokaal thuis-netwerk:
 * voor je eigen pc heb je waarschijnlijk reeds een backup-systeem voorzien om belangrijke bestanden op je pc veilig te stellen tegen verlies; meestal wordt hierbij ge-backup-ed naar een externe harde schijf
 - * het is daarom voldoende om een gemakkelijke manier te vinden om alle belangrijke bestanden van smartphone te copieren naar je eigen pc (via Wifi en niet over internet, waardoor geen encryptie nodig); de gecopieerde bestanden van de smartphone worden dan mee ge-backup-ed door het voorzien backup-systeem op de pc

Hoe bestanden eenvoudig transferen tussen apparaten?

- Met LocalSend app kan je gemakkelijk bestanden en folders transfereren tussen apparaten via Wifi en zonder kabels; app vervangt andere oplossingen , zoals "Near By" van Android, "Quick Share" van Samsung, "AirDrop" van iPhone of Cloud apps; hiervoor dien je eerst op al deze apparaten (pc, tablet, iphone, android) de app te installeren
- Met **Syncthing** app kan je gemakkelijk bestanden tussen twee computers/tablets/mobiles synchroniseren

Hoe folders en bestanden backup-en op een Windows pc?

- Er bestaan vele gratis backup softwares voor Windows pc's;
 "EaseUS Todo Free" is populaire en gratis backup-software
- Je kan met deze software en volgende planning beginnen voor backups:
 * een Image backup wordt slechts eenmalig gemaakt (indien gewenst)
 - * een **Full backup** in het begin van iedere maand; we houden slechts Full backup's bij van de laatste 3 maanden
 - * een **Incremental backup** (enkel wijzigingen tov vorige) iedere dag; we houden slechts Incremental backup's bij van na laatste Full backup
- Denk eraan dat je meestal niet enkel foto's en video's op je smartphone dient te backup-en, bv ook contacten, sms-berichten, WhatsApp chats, Keep notities
Hoe folders en bestanden organiseren voor een efficiente backup?

- Om het te backup-en data volume te beperken en je backup dus sneller te laten verlopen, kan je vooraf enkele maatregelen treffen:
 - * folders en bestanden die nooit meer zullen veranderen, dien je best apart te plaatsen, bv in een "Archief" folder; deze folder copieer je enkel manueel indien hier subfolders bijkomen; op je smartphone zou deze "**Archief**" folder de foto's en video's van de voorbije jaren kunnen bevatten
 - * alle folders en bestanden die regelmatig dienen gebackup-ed te worden, plaats je best als subfolders van één te backup-en folder; op je smartphone zou je de "**DCIM**" folder als enige te backup-en folder

kunnen aanwijzen;

de "Archief" folder dien je dus apart te plaatsen en alle andere bestanden (zoals contacten) dien je als subfolders van de "DCIM" folder te exporteren

Hoe folders en bestanden organiseren voor een efficiente backup?

Foto's en video's worden in "/DCIM/Camera" en "/DCIM/MyPhotos" folders opgeslagen; export data van andere apps als bestanden in "/DCIM/MyDrive" of "/DCIM/MyPrivate" folder:

 Gebruik "Super backup – SMS en Contacts" app voor export in SmsContactsBackup folder:

* Contacts

(open Contacts app, klik "Organiseren" knop onderaan en kies "Exporteren naar bestand")

* Calendar Events

* Text messages (sms) en Call Logs (Phone)

- Exporteer WhatsApp chats in "WhatsApp" subfolder: open WhatsApp app, klik 3 puntjes knop bovenaan en kies "Instellingen > Chats > Chatgeschiedenis > Chat exporteren"
- Exporteer Keep notes in "KeepNotes" subfolder open KeepNotes app, selecteer notities, klik 3 puntjes knop bovenaan; kies ofwel "Sturen > CxFileExplorer" (vele txt), ofwel "Kopieren naar Documenten > Open" (1 pdf)
- Andere bestanden kan je bv exporteren in "Other" subfolder

Hoe veilige backup in praktijk?

Gebruik je eigen pc ook voor maken van veilige backups van smartphone (niet toegankelijk door derden); hiervoor dien je de gewenste data op smartphone te synchroniseren met een folder op je pc via lokale Wifi (waarbij ook geen opslagbesparend maar origineel formaat gebruikt wordt)

Video's met meer uitleg

* Don't Use Google For Photo Backup! https://www.youtube.com/watch?v=n_kTzu8NEyg ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Meet LocalSend - A Cross-Platform, Open Source Alternative to ... https://www.youtube.com/watch?v=2ITezMkbAqE dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Syncthing Made EASY

https://www.youtube.com/watch?v=PSx-BkMOPF4

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Syncthing - Automatic Phone Backup to Your Computer

https://www.youtube.com/watch?v=pCIFiCZDpZk

Video's met meer uitleg

* Hoe maak je een back-up van jouw windows computer? https://www.youtube.com/watch?v=icj2bCoH2dk

* What Backup Type Do I Want: Full, Incremental, or Differential?

https://www.youtube.com/watch?v=N1FJS-JEL9I

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* What Backup Software Should I Use? https://www.youtube.com/watch?v=jbSjS2owxkE

Video's met meer uitleg

* Installing EaseUS Todo Free https://www.youtube.com/watch?v=6bGF2WNcIXo Creating an EaseUS Todo Emergency Disk https://www.youtube.com/watch?v=3fpzGxeYu-Y ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Backing up With EaseUS Todo Free https://www.youtube.com/watch?v=GwKSt0U1G6g Restoring an Image Using EaseUS Todo https://www.youtube.com/watch?v=r0d23dcTBac Restoring a File From an EaseUS Todo Image Backup https://www.youtube.com/watch?v=7jR9L9B_t48 ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Deel 9 Toegang tot app en website beveiligen met 2FA

Hoe toegang tot app/site beveiligen?

Wat is 2FA?

 Toegang tot websites met persoonlijke gegevens wordt meestal beschermd met paswoorden;

op een smartphone zijn er echter heel wat apps (Google Drive, Microsoft Outlook, WhatsApp, enz) die automatisch vertrouwen op login van het toestel; indien je toegang tot dit toestel hebt, dan heb dus automatisch ook toegang tot al deze apps (wat natuurlijk onveilig is)

- Voor websites met vertrouwelijke of gevoelige informatie wil je echter meer beveiliging dan enkel via wachtwoorden; zo gebruiken overheid en banken al reeds geruime tijd een extra beveiliging in de vorm van eID of bankkaart met kaartlezer; je dient dus naast pincode te kennen, ook een kaart in je bezit te hebben
- Met Tweestapsverificatie (2FA = Two Factor Authentication) wordt de toegang tot een app of website enkel verleend na 2 verschillende types van checks; de term MFA (Multi Factor Authentication) wordt soms ook gebruikt

Wat is 2FA?

- Een nog veel gebruikte, eenvoudige vorm van 2FA beveiliging voor login:

 eerst dien je een correct wachtwoord in te geven
 een sms met cijfercode wordt automatisch naar jouw telefnr gestuurd
 deze steeds wisselende cijfercode moet je dan inbrengen
 Pas na correcte uitvoering van dit inlog-proces krijg je toegang tot website
- Voor een toegangsbeveiliging met 2FA dien je dus niet alleen een paswoord kennen, maar ook een correct toestel in bezit te hebben; bijvoorbeeld smartphone met jouw telefoonnummer in vorig geval
- Om WhatsApp te beveiligen met hun 2FA: open WhatsApp app, klik puntjes knop, kies "Instellingen > Account > Verificatie in twee stappen"; extra verificatie gebeurt door inbreng van pincode bij login in app
- Om Microsoft Outlook te beveiligen: open Outlook app, klik menu knop, dan klik "Instellingen" knop en kies "App-vergrendeling"; extra verificatie gebeurt door inbreng van vingerafruk bij unlock in app

Wat is 2FA?

Meest voorkomende vormen van 2FA (geordend van minst naar meest veilige):

- **Email** met een eenmalig bruikbare code
- SMS en Telefoon oproep met een eenmalig bruikbare code
- **Push Notification** verstuurt een prompt naar betrouwbare toestellen wanneer een login poging wordt uitgevoerd
- **Biometric** met een vingerafdruk of gezichtsherkenning
- **Software** vorm van 2FA vereist dat gebruiker eerst een 2FA-authenticatie-app installeert op zijn phone of desktop en daarna instelt door een geheime lange tekst of geheime QR-code van iedere te beveiligen website ontvangt en inbrengt ("seed"); om daarna in te loggen dient gebruiker eerst correct username en password in te brengen, en vervolgens via deze **Authenticator app** (op ander toestel) een door software-gegenereerde, seed-en-tijd-gebaseerde eenmalige passcode (ook TOTP of software token genoemd) af te lezen en in te brengen in hun login; deze passcode verandert meestal om de 30 sec
- **Hardware** vorm van 2FA vereist dat je een security key inplugt in de USB poort; deze genereert nieuwe cijfercode in regelmatige tijdsintervallen en stuurt deze automatisch door

Waar wordt 2FA zoal gebruikt?

- Al heel wat bedrijven hebben websites met 2FA-ondersteuning; op volgende web pagina vind je een lijst: *https://2fa.directory/be/*
- Om Gmail (en hierdoor alle Google Cloud services) te beveiligen met 2FA:

 open Chrome browser, klik op je Profiel icoon (bovenaan rechts), kies "Beheer Google account" om "Google account" pagina te openen
 klik op "Beveiliging" (Security) optie in linker-menu, en scroll naar beneden tot sectie "Inloggen bij Google" (How you sign in to Google)
 klik "Verificatie in 2 stappen" (2-Step Verification), en kies optie
 "Telefoonnummer" (Phone number) in "2e stappen" (Second steps)
- Enkele andere voorbeelden: WhatsApp (via SMS, Phone call), Gmail (via SMS, Phone call, HW, SW), Microsoft Outlook (via SMS, Phone call, SW), Bitwarden (via SMS, Phone call, Email, HW, SW), PayPal (via SW), Pocket (via SW), enz

Welke 2FA Authenticator app kiezen?

- Er bestaan vele van Authenticator apps waarvan sommigen betalend; een authenticator app kan in principe werken zonder internet-verbinding, maar in de praktijk zijn velen niet privaat en verzamelen data over u
- Populaire Authenticator apps voor software-gebaseerde security:

 * software, niet privaat: Twilio Authy, Microsoft Authenticator, Google Authenticator
 * software, privaat: FreeOTP, Aegis Authenticator
 * hardware: Yubico Authenticator (niet gratis)
- We willen hier een gratis, software-gebaseerde 2FA Authenticator app kiezen met een goede reputatie en die voldoende privacy biedt: Google Authenticator is erg populair; *Bitwarden kan ook als Authenticator app ingezet worden, maar wordt hier weinig voor gebruikt;* Twilio Authy app wordt door experts aanbevolen (sinds 2024 enkel beschikbaar op mobile en niet meer op pc)
- Wij zullen **Authy** gebruiken als 2FA Authenticator app

(1) Installeer een Authenticator app op je smartphone

- Authy app kan je gratis downloaden en installeren via Play Store; meer info van bijbehorende website https://authy.com/
- 0
- Mobile met Authy app kan je nu gaan gebruiken als authenticator toestel; je voorziet best dadelijk ook backup voor authenticator toestel door een "backup password" te voorzien of "multi device access" beschikbaar te

maken

L @ 💕

(2) Maak een account op PayPal website, die we daarna als voorbeeld-site voor 2FA beveiliging gaan gebruiken

• Open browser en ga naar PayPal website https://www.paypal.com/

• Open PayPal rekening

P Inloggen		Perso	oonlijke gegevens			
Open een rekening bij PayPal	Bevestig je telefoonnummer Code verzonden naar +32	Nationaliteit	oeten overeenkomen met je officiële identiteitsbewijs.			
E-mailadres john.doe@mytest.aleeas.com	Code opnieuw verzenden	Voornaam				
Volgende Telefoonnummer	Wachtwoord maken	Voornaam is vereist. Achternaam Achternaam is vereist.	Je adres Zorg ervoor dat je je factuuradres gebruikt. Adresregel 1 ▲ Adres is vereist. Adresregel 2 Postcode Plaats Je gaat akkoord met de Gebruikersovereenkomst en Privacyverklaring van PayPal. Raadpleeg je Herroepingsrecht voor meer informatie.			
Code +32 Telefoonnummer 487 12 34 56	Wachtwoord maken	Geboortedatum Voer een geldige datur				
Als je doorgaat, bevestig je dat je gemachtigd bent dit telefoonnummer te gebruiken en ga je akkoord met het ontvangen van sms-berichten. Je provider kan hiervoor kosten in rekening brengen.	 Gebruik 8 tot 20 tekens Gebruik 2 van de volgende tekens: letters, cijfers of symbolen Volgende 	a				
Volgende			 Je gaat akkoord met de ontvangst van marketingcommunicatie. Je kunt dit op elk gewenst moment wijzigen in je instellingen. 			

• Installeer PayPal app via Play Store op je mobile en login

Deense kroon

DKK

....

Bethe Burris

berry a lett

Nu overmaken >

(3) Pas instellingen in Paypal aan voor gebruik 2FA

Home Geld overmaken en betaalverzo	peken Wallet Activiteit Hulp				Rekening	Veiligheid	Gegevens en privacy	Betalingen	Berichten	Tools voor verkopers	
Bankrekening koppelen Betaal vrienden terug via je bankrekening, gratis binnen de EU voor jou en Overmaken Betaalverzoek					•						
je vrienden.					Veiligheid						
P Home Geld overm	aken en betaalverzoeken Wallet	Activiteit Hulp	ontant Moor	🗳 💠 uitloo	••	Wachtwoord Maak een wachtwoor	rd of werk je huidige waa	chtwoord bij.		Bijwerken	
Geld Betaal i geef ee					Wachtwoordsleutels Log eenvoudig in met je vingerafdruk, gezicht of pincode.						
Profiel Rekening geopend in 2024		E-mailadressen		+ Toevoegen	Tweestapsverificatie Verg oos ofte bouiliging veau toe aan je rekening inlogt gebruik te maken van een eenmalige beveiliging				oor telkens wanneer je instellen code naast je wachtwoord.		
		iohn.doe@mytest.aleeas.com		Bewerken	📃 Je logins beheren						
		Telefoonnumm	ers	+ Toevoegen)	<u>A</u>		<u>. I </u>	A 1		

(3) Pas instellingen in Paypal aan voor gebruik 2FA

Hoe Authy als Authenticator app voor 2FA gebruiken?

- Indien je 2FA wil gebruiken om je account op een website extra te beveiligen, dan maak je best een backup van je 2FA codes (seeds) die je veilig bewaart (nodig bij diefstal of defect van mobile)
- Hoe?
 - * open Authy app, klik puntjes icon (bovenaan rechts) en kies "Settings"
 * kies "Accounts" tab en zet "Backup" aan
 - * kies een nieuwe "Backup Key" en bewaar deze op een veilige plaats (bv als extra veld bij je PayPal login in je Bitwarden kluis)

Video's met meer uitleg

* Webinar Accountbeheer en -beveiliging https://www.youtube.com/watch?v=NcwQbwjLH9A

- * Al gehoord van tweestapsverificatie? safeonweb.be https://www.youtube.com/watch?v=oosIWr2K2jY
- * Digiwatte? Tweestapsverificatie activeren https://www.youtube.com/watch?v=iEYomc2VavU

* How To Use Two-Step Verification | Privacy Tips | WhatsApp https://www.youtube.com/watch?v=rA0VIXPdgjI ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Why You Should Turn On Two Factor Authentication https://www.youtube.com/watch?v=hGRii5f_uSc ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Video's met meer uitleg

* Authy - The Best Free Two Factor Authenticator App https://www.youtube.com/watch?v=HrbaXiCySV4 How To Use Authy on Desktop and Mobile https://www.youtube.com/watch?v=tmnS821wCyc ... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* How to set up Two-Factor Authentication (2FA) for all your accounts https://www.youtube.com/watch?v=hlpoc3C1kWM

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* I Lost My Two-Factor Authentication (2FA) Device. How Do I Sign In? https://www.youtube.com/watch?v=6bt4ab7QOcc

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Don't Use 2FA Without These! What Are 2FA Backup Codes?

https://www.youtube.com/watch?v=UzrLj7DU1jY

Video's met meer uitleg

* Most PRIVATE 2FA apps

https://www.youtube.com/watch?v=JHIAIzOPz3I

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Rob Braxman is WRONG about 2FA. Here's why.

https://www.youtube.com/watch?v=2kIVVEzEBHs

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Authy killed their desktop apps https://www.zoho.com/blog/index.php/accounts/authy-alternative-zoho-oneauth-app.html Secure your online accounts with Zoho OneAuth

https://www.zoho.com/accounts/oneauth/

Zoho OneAuth for Android

https://www.youtube.com/watch?v=anCepBrfRVE

Video's met meer uitleg

* How to set up 2FA in Bitwarden https://www.youtube.com/watch?v=MeKyZP4KIQ0 dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* How to use the Bitwarden Integrated Authenticator https://www.youtube.com/watch?v=sMShYi7R674

* Is Bitwarden's 2FA Code a Security Risk?

https://www.youtube.com/watch?v=646dlqdcbMk

Deel 10 Toegang tot app en website beveiligen met passkey's

Hoe toegang tot app/site beveiligen?

Wat zijn passkey's?

Hoe kunnen we toegang tot sites beter en makkelijker beschermen dan met wachtwoorden?

• Passkey's zijn een vrij nieuwe manier van beveiligen die gebruik van paswoorden volledig vervangt;

momenteel zijn er weinig websites met ondersteuning voor 2FA en Passkey's; grote bedrijven (Google, Microsoft, Apple, Amazon, Meta, Samsung, enz) zijn momenteel echter passkey's sterk aan het promoten, en zullen langzaam paswoorden volledig gaan vervangen

- Per account waarop je moet kunnen inloggen, wordt een bij elkaar horende public key en private key gegenereerd (gebaseerd op Asymmetric Cryptography); dit key-paar zal worden gebruikt bij elke inlog-poging; de public key wordt gedeeld met de website waarop je wil inloggen, en de private key blijft prive (enkel door jou gekend) en voor jou prive opgeslagen; het sleutelpaar is niet enkel uniek voor ieder account, maar wordt ook gekoppeld aan 1 specifieke website en dikwijls ook aan 1 fysiek apparaat (mobile, pc, Yubikey)
- Voordelen:

* zelfs bij het hacken van alle (public) keys op de website, dan is er nog geen gevaar omdat de private keys nodig zijn om in te loggen

* phishing is ook niet meer mogelijk omdat de sleutels gekoppeld zijn aan een website

Wat zijn passkey's?

Wat zijn passkey's?

Hoe gebruik je passkey's in de praktijk (voor websites die dit ondersteunen)?

- Ga naar de gewenste website in Google Chrome, en automatisch zal je de vraag krijgen om passkey opgeslagen op je mobile te gebruiken
- je dient je dan te identificeren om je passkey te krijgen, bv met vingerafdruk; je wordt dan direct ingelogd

Hoe worden passkey's opgeslagen? Er zijn 2 mogelijkheden:

- **Device-bound passkey**: voor elk van je apparaten een aparte passkey te maken voor iedere website, en deze op je lokale toestel bijhouden
- Synchronized passkey: één aparte passkey te maken voor elke website, deze E2E encrypted opslaan in de cloud, en deze laten gebruiken door al je apparaten; hiervoor is synchronisatie over al je apparaten vereist (of doorgeven via QR-code)

Opgeslagen passkey's dienen uiteraard steeds ge-backup-ed te worden; Passkey's kan je al gebruiken op iOS 16+, Android 6+ en Windows 10+

Video's met meer uitleg

* Wachtwoorden zijn dood. Lang leve Passkeys! https://www.youtube.com/watch?v=z3ooX3_qRrY

* Een wereld zonder wachtwoorden en phishing dankzij passkey https://www.youtube.com/watch?v=Uyd5a4JcPbk

* What Is WebAuthn?

https://www.youtube.com/watch?v=zJPNuORkvvk

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* What is a Passkey?

https://www.youtube.com/watch?v=6lBixL_qpro

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Learn passkeys for simpler and safer sign-in

https://www.youtube.com/watch?v=SF8ueIn2Nlc

Hoe passkey's opslaan in Cloud met Bitwarden?

- De gratis versie van Bitwarden ondersteunt zowel 2FA als passkey's; de gratis versie ondersteunt enkel passkey's via YubiKey, en enkel 2FA via authenticator app of email (betalende versie ondersteunt ook hardware key, sms, telefoon oproep); Bitwarden slaat paswoorden en passkey's E2E encrypted op in cloud
- Indien je Bitwarden gebruikt om passkey's voor websites op te slaan, dan:
 * gebruik niet tegelijk paswoorden voor deze websites
 - * kan automatisch slechts 1 login met passkey per site opgeslagen worden; voor een 2de login dien je de bestaande login voor deze site manueel te clonen (voor verschillende accounts op dezelfde website)
- Bitwarden heeft momenteel nog geen mogelijkheid om passkey's opgeslagen in je kluis te exporteren en terug te importeren

Hoe passkey's gebruiken met Bitwarden?

- Open website *https://webauthn.io/* die we zullen gebruiken om te oefenen met passkey's; Bitwarden-extensie dient geinstalleerd zijn in je browser
- Type "John_Doe" in als gebruikersnaam in inputveld "example_username", en klik op "Register" knop; Bitwarden dialoogvenster opent en klik op "Save passkey as new login"; passkey voor deze user voor deze site is nu gecreeerd in Bitwarden kluis

Hoe passkey's gebruiken met Bitwarden?

- Klik "Authenticate" knop om in te loggen op deze website; klik "Confirm" knop in Bitwarden venster om gekozen passkey te bevestigen
- Open Bitwarden kluis en bekijk de opgeslagen login met passkey

Hoe inloggen met passkey in Bitwarden?

- Bitwarden login instellen:
 - * open https://vault.bitwarden.com/ in browser en login je kluis; klik Profiel icoon bovenaan rechts, en "Accountinstellingen > Beveiliging"
 - * voor login met 2FA gebruik (authenticator gebruikt): selecteer tab "Tweestapsaanmelding"
 - * voor login met passkey gebruik (in beta): selecteer tab "Hoofdwachtwoord" en klik "Nieuwe passkey" in sectie "Inloggen met passkey"
- Gebruik voorlopig nog geen passkey voor login in Bitwarden, omdat dit momenteel nog in experimentele fase is

Video's met meer uitleg

* Faster Logins with Passkeys | Bitwarden Passkey Tutorial https://www.youtube.com/watch?v=o4asbRziCD0

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Sign into Bitwarden with a passkey

https://www.youtube.com/watch?v=m5642STzh_Q
- Lijst van websites die passkey's ondersteunen, kan je vinden op:
 - * Websites that support passkeys: https://www.passkeys.io/who-supports-passkeys
 - * GitHub repo for Bitwarden: https://github.com/bitwarden/passkeys-index
- WhatsApp ondersteunt login via passkey's: open WhatsApp app en klik op puntjes icoon (bovenaan rechts); kies "Instellingen > Account > Passkeys" en klik "Passkey maken"

(i) About

Privacy Terms Help About

Google apps beveiligen met passkey's:

- Open https://mail.google.com/ en log in; klik op profile icoon (bovenaan rechts) en daarna op "Manage your Google Account"
- Klik op "Security" tab in menu links, en daarna op "Passkeys and security keys"; je kan nu de reeds gecreeerde passkey's zien

• Klik op "Create a passkey" knop om een passkey te creeeren op je huidig toestel in Bitwarden kluis

• Loguit en login terug in Gmail om passkey-beveiliging te testen

	Telenet 💤 Home - TEC 🌜 PWA be MyBelgium 🔇 mype	ension 🎴 LibreView 🧔 🚺 Bit	warden —	
	-		Dbit warder	ſ
Google		L	og in with passkey?	
Signed out - syncing is paused			G accounts.google.com	
B gmail.com	2		Confirm	
Your bookmarks, history, passwords, and more are no longer being synced to your account but will	Verifying it's you Complete sign-in using your passkey	Google Account	Q Search Google Account	
remain on this device. Sign in to start syncing again	n.	Home		
		Personal info		
Continue Sign in again		Data & privacy		
		Security		vveicome
		People & sharing		Manage your info, privacy, and s
		Payments & subscription	ons	Privacy &

Extra info

Video's met meer uitleg

* How to Create a Passkey on WhatsApp || Whatsapp new update 2023 https://www.youtube.com/watch?v=E0WzADthzq0

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

* Google Passkeys Tutorial | Step by Step Guide to Set Up Google Passkeys https://www.youtube.com/watch?v=ckvrKdFNF78

... dit is een engelstalige Youtube video, maar je kan nederlandstalige ondertiteling aanzetten

Nog vragen ?

dit is het laatste deel van een 3-delige presentatie over android phones